

Oradea-ului Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Noul tarif al C. F. R. pentru cerealele exportate

Diracțiunea specială a serviciului comercial C. F. R., a cerut consiliului de administrație al drumului de fer să aprobe aplicarea tarifului de export pe cale de cartare directă, pentru toate cerealele ce se vor exporta prin porturi.

Această măsură este luată în legătură cu exportul recoltei din acest an.

Impunerea brevetelor de beuturi spirtoase

Ministerul de Finanțe a dat un ordin circular tuturor administratorilor financiari din țară, prin care le pune în vedere să convoace imediat comisiunile cari să se ocupe cu impunerea brevetelor de băuturi spirtoase pe baza noii legi. Impunerea brevetelor se va face pe baza valorii locative a localului unde se exercită comerțul, înscrisă în roluri, iar acolo unde aceste valori nu sunt stabilite, ele se vor fixa tot de către comisiunile de mai sus.

Incurajarea morăritului

Printr-o decizie a Ministerului de finanțe, publicată în „Monitorul Oficial” din 24 Iulie crt. s'a încuviințat ca

morile mari din țară să poată importa grâu cu consemnarea taxelor de import,

pe termen de 6 luni, pe care să-l macine în țară, și apoi să-l exporte sub formă de făină și țărățe,

în scutire de taxe

și anume se va exporta 75 la sută făină și 25 la sută țărățe.

După justificarea exportului în termen, taxele de import consemnate pentru grâul importat corespunzător cantității de făină și țărățe exportate se vor restitui. Taxele de jumătate la sută și cheia, se vor încasa definitiv atât la import cât și la export. Importul în condițiile acestei decizii se va admite numai pe baza unui ordin prealabil al Ministerului.

Acest avantaj se acordă până la finele anului 1929.

Tariful vamal la Consiliul Legislativ El va intra în vigoare la 1 August

D. Mihai Popovici, ministru de finanțe terminând cu examinarea taxelor vamale cuprinse în noul tarif vamal, căroră le-a adus oarecari modificări, a dat formă definitivă acestui proiect, trimițându-l Consiliului Legislativ.

Imediat după obținerea avizului din partea Consiliului Legislativ, proiectul de tarif vamal a fost depus în parlament.

După câte suntem informați, guvernul a cerut Parlamentului să nu facă discuție pentru fiecare taxă vamală în parte, ci să se dea aprobare pentru tariful vamal în întregime, așa cum s'a procedat de altfel și în Franța,

Noul tarif vamal va fi pus în aplicare pe ziua de 1 August a. c.

Lengyel és cseh mozdonyokat kér kölcsön a CFR az új termés leszállításához

Különvonatok fogják a termésszállítást lebonyolítani

Az államvasutak vezérigazgatóságának komoly gondot okoz az új termés leszállításának kérdése. Az igazgatóság ugyanis megállapította, hogy a CFR nem rendelkezik azzal a technikai apparátussal, amely a szállítás sima lebonyolítását lehetővé tenné. A kormány gazdasági bizottsága új lokomotívok vásárlására utasította a közlekedésügyi minisztert, aki Leverve francia szakértővel hosszabb megbeszélést folytatott a CFR mozdony és kocsi-parkjának kiegészítésére vonatkozólag. Leverve, aki a kölcsönből a CFR-nek juttatott összegek felhasználását ellenőrzi, felhatalmazta a CFR-t 100 új lokomotív vásárlására. Ugyancsak kiegészíti a kocsi-parkot is. Ily módon a vezér-

igazgatóság reméli, hogy a termés leszállítására külön vonatokat fog beállíthatni, amelyek a termésnek Galac, Braila, Reni, Giurgiu Călaras, Turnu Magurele és Calafat kikötőkbe való gyors leszállítását lehetővé teszi.

Ugyancsak külön vonatokat fognak indítani Halmi és Ghica Voda, vagyis a csehszlovákiai és lengyelországi határ-állomások felé. Miután az újonnan rendelt lokomotívok nem érkezének meg idejében, a CFR a lengyel és cseh államvasutaktól fog mozdonyokat kölcsön kérni a termés leszállítására. A különvonatok beállításával felszaporodott személyi kiadások fedezésére 19 millió lejes hitelt nyitottak meg a CFR számára.

Băncile Unite și Case de Păstrare deschid filială în București

În adunarea, care a avut loc zilele aceste, direcțiunea Băncilor Unite și Case de Păstrare din Oradea, a hotărât să-și înființeze o filială și în București, unde își instalează biourile în str. Luterană No. 6.

Filiala, colaborând cu firma Marcus Pincas & Co. în alcărui local se instalează în Octombrie, va fi dirijată de către dl Iosif M. Pincas, iar din partea centralei a fost delegat ca conducător al filialei dl Io-

nel I. Seitan, locțiitor de director general.

Firma Marcus Pincas & Co. este una dintre cele mai nobile și vechi firme din București și colaborarea pentru Băncile Unite și Case de Păstrare din Oradea, constituire o nouă achiziție prielnică, prin care se deschide o nouă piață acestei bănci, care se transformă pentru a sta mai intensiv la dispoziția publicului.

Megújítják a román-lengyel kereskedelmi szerződést

Augusztus 10-én kezdik meg Varsóban a lejárt román-lengyel kereskedelmi szerződés megújítására vonatkozó tárgyalásokat. A román delegáció elnöke, dr. Ernest Ene, az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium államtitkára lesz, tagjai pedig Cezár Popescu iparügyi vezérigazgató, Constantiniu vámigazgató, Dascalescu és Anghelescu, a földművelésügyi minisztérium képviselőiben, Christu és Eliad Marinescu a külügyminisztérium képviselőiben, továbbá Miclescu és Joanid vasúti kereskedelmi szakértők. A tárgyalásokon részt vesz dr. Smutni, Lengyelország bukaresti kereskedelmi attaséja és Cornel Balcescu, Románia varsói kereskedelmi attaséja is.

Megdrágul a sör

A különböző adóknak és illetékeknek 10 százalékkal való felemelése során a sör adóját, amely eddig 300 lej volt hektóliterenként, július 21-től kezdve 450 lejre emelték fel. A sörgyárak a sör adójának felemelése arányában a vendéglősöknek hektóliterenként 150 lej-jel, palackonként pedig 50 banival voltak kénytelenek a sör árát felemelni.

A Deutsche Diskontogesellschaft résztvesz a Romániai Mezőgazdasági Hitelintézet felállításában

Kergard német szakértő, a Deutsche Diskontogesellschaft képviselője Bukarestbe érkezett. A német szakértő pénzügyintézet képviselőjében, amely résztvesz a Mezőgazdasági Hitelintézet megalakításában, információk végett jött Romániába. Kergard részletes tárgyalásokat folytatott le a Romániai Mezőgazdasági Hitelintézet kérdésében Mihalache földművelésügyi miniszterrel, Potarca államtitkárrel és azzal a bizottsággal, amely a Creditul Agricol kérdésének tanulmányozására nyert megbízást. A német szakértő tanulmányozni fogja Bessarabia és Moldova, valamint Erdély és a Bánság mezőgazdasági viszonyait is.

Fabricile de ghete din România, în ultimul timp au fost nevoite să-și reducă activitatea, din cauza lipsei de deșeușuri și din cauza concurenței, pe care fabricile din streinătate, în special „Bata” din Cehoslovacia, au exercitat pe piața română.

În situația creată, cinci dintre cele mai mari fabrici de ghete din România au pornit tratative pentru a înființa un singur conzern, al cărui capital, în total s'ar cifra la peste 200 milioane, producând zilnic cam 6000 perechi de ghete, pe cari le-ar desface tot în regie comună, deci ieftin, prin cele 60 filiale ce posedă.

Banca de Credit din Marghita, în ultima adunare generală, a hotărât să-și urce capitalul dela 50.000 la 3 milioane lei prin încuviințarea emisiunii a 4000 acții de câte 500 lei.

Ministerul de Finanțe a avizat organele financiare, că onorul de 10 la sută al impozitului pe cifră de afaceri, lux, timbrului, imobilelor și salariilor, este a se socoti dela 1 Iulie a. c.

Consiliul municipiului Arad, a autorizat banca „Victoria” din Arad, să-i livreze 600 vagoane lemne de foc în prețul de 6793 lei vagonul.

Prima fabrică de ghete „Herma” din Sibiu, primind moratoriu zilele aceste, continuă să-și desvolte rețeaua de filiale, sperând să-și realizeze beneficii mai multe. După ce și-a fondat mai multe filiale în Ardeal, acuma proiectează să-și mai înființeze alte filiale în Brașov, Sibiu, Cernăuți, Iași și București.

Nouă direcțiunea s'a declarat mulțumită cu lucrările întreprinse pentru reorganizarea fabricii și a luat la cunoștință demisia directorilor Hans Bergleiter și Hientz Fritz.

Haffner & Co., întreprindere comercială de pielărie în Cluj, a ajuns în stare de faliment. Tribunalul din Cluj a deschis acțiunea de faliment cerută, stabilind anunțarea pretențiilor până la 1 Sept. 1929, iar verificarea lor pe ziua de 16 Sept. 1929. Curator al masei de faliment este dl. Dr. Ștefan Novac, avocat în Cluj.

Tratativele duse cu dnl. Regard, vice guvernatorul Creditului funciar rural al Franței și Kerger, reprezentantul lui Discontogesellschaft, pentru finanțarea Creditului agricol, au fost încheiate.

Cartelul fabricanților de piele din Polonia, după tratative îndelungate, a ajuns în stadiul realizării, fabricanții realizând acordul dorit. Statutele se vor publica zilele aceste.

Complicațiile provocate în urma urcării taxelor de import ale cerealelor

Băncile refuză să mai acorde credite pentru importarea cerealelor — Un cerealist din Oradea-Mare a pierdut mai multe milioane într-o tranzacțiune de cereale

— Dela redacția noastră din Oradea-Mare —

Perspectivile noiei recolte sunt foarte promițătoare nu numai în România, ci în întreaga Europă centrală, dar preferențele cerealelor cu toate acestea sunt în continuă creștere, în urma speculațiilor întreprinse.

În România perspectivele noiei recolte sunt excelente, încât

demult nu am avut așa recoltă bună, ca și anul acesta

și cu toate acestea am fost nevoiți să importăm cereale din Ungaria.

O firmă din Oradea, a încheiat foarte frumoase tranzacțiuni de cereale, pe cari le-a importat din Ungaria, dar în urma urcării taxelor de import,

importatorii de cereale au fost nevoiți să-și în-

ceteze activitatea,

iar băncile refuză, ca să mai acorde credite pentru import de cereale.

În situația actuală, o mare firmă de import de cereale, care era datoare băncilor din Oradea cu peste opt milioane lei, a ajuns în jenă financiară. Firma și-a început activitatea cu un capital propriu de 5 milioane, dar în urma marilor tranzacții, ce a încheiat, capitalul acesta a devenit insuficient și astfel s'au solicitat credite dela bănci.

Băncile în urma situației create, au căutat să ceară acțiune de faliment contra firmei de import de cereale, dar în fine, în urma intervenției filialei unei bănci bucureștene, s'a renunțat la cererea de faliment, firma obligându-se, ca să-și achite datorile, lichidând.

Avem nevoie de o organizație forestieră?

De: Vilhelm Ban

Contribuțiuni la ancheta întreprinsă de „Ardealul Economic”.

La ancheta întreprinsă de ziarul „Ardealul Economic” pentru a se constata, dacă avem nevoie de o organizație forestieră, dl. Vilhelm Ban, un marcant reprezentant agil al branșei forestiere, ne comunică următoarele:

De când există și s'a desființat din necunoscute motive organizația forestieră, nu s'au mai putut concentra forțele necesare apărării intereselor de branșe. Ideia înființării organizației, s'a reluat în repetite rânduri, dar tot de atâtea ori s'a și neglijat, deoarece unii reprezentanți ai branșei, constituiesc o masă indolentă, la care puterea, adică autoritățile nu contează, fiindcă aproape nu acționează nimenea. În prezent desorganizată poate să rămână numai

branșele, cari sunt independente din punct de vedere financiar,

și nu depind nici de guvern. Dar reprezentanții branșei forestiere, dacă nu au putut să obțină rezultate individual, este necesar să acționeze solidar pentru a-și apăra interesele. În consecință este necondiționat necesar, ca să se înființeze frontul apărării, pentru că numai așa ne putem salva branșa.

În actualele împrejurări, branșa forestieră progresa spre ruinare și nu-și poate permite luxul, ca să rămână desorganizată. distrugându-se,

deoarece întreprinderile forestiere reclamă mari investiții de capital, a cărei rentabilitate este necesar să se asigure prin concentrarea forțelor.

Eu mi-am exprimat opinia în privința înființării organizației, în revista „Lemnul” din 25 Decembrie 1927 și acea opinie o am și acuma, cu mici schimbări. Atunci insistam, că reprezentanții branșei forestiere ar constitui o suborganizație în UGIR. Dar aceasta idie nu o cred salutară, avându-se în vedere, că și acuma sunt mulți reprezentanți forestieri în UGIR., fără însă ca să poată obține rezultate favorabile branșei. Prin urmare,

numai o organizație independentă ne poate scoate din impasul în care am ajuns,

fiindcă în UGIR. se concentrează diverse interese opuse, pe cari nici conducătorii dela UGIR/ nu le-ar putea armoniza în interesul branșei forestiere. Și susținerea unei organizații independente nu ar reclama spese mai mari, decât în UGIR., care nu a obținut nici un rezultat nici până acuma pentru branșa forestieră, deoarece

este necesar să aibe în vedere și interesele altor branșe,

cari sunt încadrate în acea organizație.

În rezumat, organizația forestieră numai independentă este recomandabil să se înființeze.

A belföldi cipőgyárak az utóbbi év folyamán jelentős leépítésre szorultak, aminek egyrészt a belföldi fogyasztás krízise, másfelől pedig a külföldi cipőgyárak, főleg a Bata-cipők versenye vont maga után. A helyzet megjavítása érdekében ad hoc tárgyalások indultak meg a legnagyobb öt belföldi cipőgyár között, olyan platform létrehozása ügyében, amely a legteljesebb koncentrációt valósítaná meg. Ennek az öt legnagyobb cipőgyárnak a napi termelési kapacitása cca. 6000 pár cipőnek felel meg és a fiókküzletek száma meghaladná a hatvannat. Szakmai körökben érdeklődéssel tekintenek a terv megvalósítása elé.

A Hargittai Hitelbank Rt. legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét 50.000 lejről 3 millió lejre emeli fel. Az igazgatóság 4000 darab 500 lejes névértékű új részvényt bocsajt lejegyzésre és a régi részvények egyidejű összevonása mellett, minden 10 darab régi részvényre egy darab 500 lejes névértékű új részvényre lesz kicserélve. Az elővételi jog július 31-ig gyakorlandó és minden 10 darab régi részvény után egy 500 lejes névértékű új részvény vehető át 540 lejnek részletekben való lefizetése mellett.

A pénzügyminiszterium táviratban értesítette az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy a forgalmi adót, a fizetések és ingatlanok adóját, továbbá a bélyegilletékeket — amelyeket tudvalevőleg 10 százalékkal fel emelték — július 1-ig visszamenőleg a különbözet erejéig hajtják be.

Arad város tanácsa 600 vagon tűzifa szállítására adott koncessziót az aradi Viktoria banknak 6793 lejes vagononkénti árban. A 600 vagon tűzifa a város szükségletének fedezésére szolgál.

Az Első Nagyszabenyi Cipőgyár Rt., amely az ilfovi törvényszéknél tudvalevőleg a napokban moratoriumot kapott, tovább folytatja fiókhálózatának kiépítését. A nagyobb városokban, ahol forgalmának fokozását reméli, új név alatt nyit fiókküzleteket. Hat újabb fiók létesítését vették tervbe. A vállalattól egyébként Hantz Bergleiter és Fritz Hientz jun. igazgatók kiváltak és lemondásukat az igazgatóság tudomásul vette.

A múlt héten fizetéseketlenne vált kolozsvári Banca Comerciala Romană pénzintézet szanalását vették tervbe az érdekeltek. Amint ismeretes az Első Erdélyi Általános Biztosító Társaság kért csődöt a pénzintézet ellen házbér címén fennálló 100.000 lejes tartozása erejéig. A szanalási terv szerint egy pénzügyi csoport fogja átvenni a Banca Comerciala Romanat, amelynek hozzávetőleges becslés szerint cca. 2 és fél millió lej passzívával szemben, az aktívája meghaladja a 3 millió lejt.

A tőzsdetörvény parlamenti tárgyalásának küszöbén

Madgearu miniszter beterjesztette a parlamentbe az új tőzsdetörvény javaslatát

Fel kell készülni a gazdasági érdekeltségeknek a javaslat kritikájára -- Főbb principiumok -- Súlyos anyagi kötelezettségeket ró a kereskedelmi és iparkamarára a tőzsdetörvény jelenlegi tervezete

A kamara vasárnap délutáni ülésén terjesztette be Madgearu keresk. miniszter az új tőzsdetörvénytervezetét. A kormány ezzel lehetővé teszi, hogy Erdélynek, Bánátnak és Bukovinának régi vágya teljesüljön és hogy a bukaresti tőzsde mellett a csatolt országrészek közgazdasága is

piacot teremthessen értékpapirjainak és tőzsdei forgalom tárgyát képezhető áruinak.

Az új tőzsdetörvény fontos kérdésében annál is inkább szükségesnek látjuk a közvélemény tájékoztatását, hogy az illetékes érdekképviselőnek legyen idejük és módjük a törvénytervezet tárgyalása alkalmával szót emelni azon változtatások érdekében, amelyek különösen közgazdasági érdekből kívánatosak.

Árutőzsdék és érték-tőzsdék

A törvénytervezet különválasztja az érték-tőzsdét az árutőzsdétől és ezek felállítását minden gazdaságilag jelentős centrumban lehetővé teszi, amennyiben ehhez a kereskedelmi minisztérium hozzájárul. Az egyes börzék két alapszervből fognak állani. Az egyik a börzetagok egyesülete, a másik a tőzsdetanács (Comitetul Bursei). Minden tőzsde mellé kormánybiztosat neveznek ki, aki a kereskedelmi és iparügyi minisztérium delegátusai mellett a legfőbb ellenőrzés jogával lesz felruházva.

A tőzsde tagjai három kategóriából kerülhetnek ki:

1. Azon egyesületek, amelyek papírjait jegyzik a tőzsdén.

2. Bankok, bankárok és mindazok, akik bejegyzett cégük alatt tőzsdével kapcsolatos üzletekkel rendszeresen foglalkoznak.

3. Hivatalos ügynökök.

A törvény kihirdetése után legkésőbb két hónapon belül az illetékes kereskedelmi és iparkamara tartozik gondoskodni a tőzsdetagok egyesületének megalakításáról és a megfelelő tőzsde felállításáról.

Majorizálás a tőzsdetanácsban

A négy évre választandó tőzsdetanácsot a következő személyek alkotják: A kereskedelmi és pénzügyminisztériumok egy-egy delegáltja, a kereskedelmi kamarák választott tagjainak két delegátusa, a Banka Naționala egy delegátusa, a kormány által kineve-

zendő tőzsdei szindikus, a tőzsdetagok egyesülete által választott öt delegátus, akik román állampolgárok kell legyenek. Ezen öt delegátus közül

kettő a nagybankok képviselőiből fog kikerülni.

A tőzsdetanács tagja továbbá az ügynökök egy delegátusa és végül a kormánybiztos.

A tőzsdetanács összeállításából arról győződhet meg a közvélemény, hogy a kormány a tőzsdetanács összeállítását tulajdonképpen korlátok közé akarja szorítani azzal, hogy

a tőzsde tényleges tagjai kisebbségben lesznek a kívülről delegált tagokkal szemben.

Nem lehet kétséges, hogy a tőzsdetanácsnak ilyen összeállítása a tőzsdetanács akciósabadságát erősen befolyásolja.

A kamarák feladata

A törvényjavaslat megszüntetésével a Kereskedelmi és iparkamarákra is súlyos teher hárul. Ott ugyanis,

ahol a tőzsde jövedelmei nem lesznek elégségesek annak fenntartására, az illetékes kereskedelmi és iparkamara köteles megfelelő szub-

vencióval a hiányokat fedezni.

Ezzel szemben az Ipar és Kereskedelmi minisztérium nem adhat engedélyt új tőzsde felállítására. A törvénytervezet megengedi a határidőzleteket is, ami az egyes tőzsdék forgalmára bizonyára jelentékeny kihatással lesz.

A szindikus és a tőzsdeügynökök garanciái

A hivatásos tőzsdei ügynökök személye képesítéshez és Bukarestben egymillió lej, egyéb helyeken 500.000 lej garancia letételéhez köttetik. A javaslat a tőzsdei szindikus intézményét is bevezeti, aki a hivatásos ügynökök főnöke lesz. Ki-nevezése

akadémikus végzettséget és egymillió lej készpénzbiztosítékot kíván.

Szabályozza a javaslat a tőzsdei választott bíróság intézményét is, amelynek hatáskörét csakis a tőzsdén kötött üzletekből eredő vitás kérdések eldöntésére szorítja és nem engedi meg, hogy egyes kereskedők tőzsdén kívül kötött üzleteiben szerepelhessen. Az új törvény életbeléptetése után a bukaresti tőzsde is át kell alakuljon a törvény előírásai szerint.

A Hitelezői Védegylet a „pakliárverések” ellen

A Romániai Hitelezői Védegylet biharmegyei és nagyváradi fiókja a múlt héten ülést tartott Szemere Miklós elnöklété alatt. Az ülés az új kényszerregezési törvénnyel és az ugynevezett „pakliárverések” ügyével foglalkozott. A kérdés előadója dr. Fried János, a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok főtitkára volt, akinek javaslatára a gyűlésen elhatározták, hogy akciót indítanak, hogy a kormány az új kényszerregezési törvényt olyan szakaszokkal egészítse ki, amelyek biztosítják azt, hogy az egyes kényszerregezési eljárásoknál a Hitelezői Védegyletnek az ügyek

lebonyolításánál befolyása legyen.

A pakliárverésekkel kapcsolatban elhatározta a gyűlés, hogy erőlyesen hozzáfognak a Védegylet szélesalapú kiépítéséhez, valamint felkérlik a pénzügyminisztert, hogy megfelelően intézkedjék a pakliárverések megszüntetése iránt. Ugyanekkor pedig elhatározták, hogy felkeresik a nagyváradi pénzügyigazgatót és felkérlik, hogy a miniszteri rendelet megérkezéséig is, a maga hatáskörében intézkedjék aziránt, hogy a jövőben pénzügyi tisztviselők ne nyújthassanak segédkezet adósoknak a hitelezők kijátszására.

DIANA

sós borszesz, vezérképviselő „GEA” KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Sporirea taxelor de consumație Instrucțiunile Ministerului de finanțe

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor administratorilor financiari din țară prin care le face cunoscut următoarele:

Ca urmare la ordinul telegrafic No. 191.713 din 21 Iulie 1929. vă facem cunoscut că, prin legea pentru sporirea taxelor asupra băuturilor spirtoase și a unor articole de consumație, prevăzute în tariful taxelor de consumație, pusă în aplicare pe ziua de 21 Iulie 1929 și publicată în Monitorul Oficial No. 159 bis, taxele de consumație se vor percepe cu începere dela 21 Iulie 1929, după cum urmează:

3,75 lei gr. dal. spirtul, plus 20% ad-valorem; 4.50 lei pe litru de bere; 4 lei gr. drojdia presată; 1.50 lei pe dal. țuică, plus 5% ad-valorem; 2.50 lei pe gr. dal. spirtul din vin, cachiuri din fructe, plus 5% ad-valorem; 0,75 lei pe gr. dal. spirtul denaturat pentru oțet, plus 20% ad-valorem; 6 lei pe gr. dal. spirtul etilic și metilic denaturat pentru ars și parfumerii, plus 20% ad-valorem; 1,20 lei pe litrul de vin; 75 lei de kg. uleiuri esențiale; 500 lei de kg. uleiuri numite Iris, Ilang-Ilang, Rosa, de flori, de portocale, nevole, precum și orice uleiuri compuse pentru fabricarea lichiorurilor.

2,50 de kg. glucoză; 3 lei de kg. zahărul denaturat; 5 lei de kg. esența de oțet; 4,50 lei kr. benzină.

2 lei de kg. benzină denaturată; 1 leu kg. petrol rafinat sau distilat; 2,50 lei kg. uleiurile minerale; 2 lei kg. uleiul mineral brut denaturat (motorina).

Celelalte băuturi alcoolice cum și celelalte articole de consumație neprevăzute mai sus, rămân taxate cu vechile taxe ca și până acum. Deasemenea taxa de producție rămâne neschimbată.

Se vor lua măsurile necesare dând ordine telegrafice și telefonice agenților de control și tuturor organelor fiscale ca începând dela data de 21 Iulie 1929, orice articol prevăzut în ordinul circular de față să fie taxat cu taxele pe care vi le comunicăm mai sus.

Se va electrifica și regiunea Bistriței

Grupul anglo-suedez care participă la executarea canalului Argeș—Dunăre și-a portului București va lua în studiu și planul de electrificare al delui ing. Leonida, pentru captarea apelor Biczului și ale Bistriței, care vor alimenta întreaga industrie din regiunile limitrofe.

Cheltuielile necesitate de aceste lucrări sunt de aproximativ trei miliarde lei.

Se va construi un mare baraj care va purta numele gloriosului rege Ferdinand, cel dintâi care a întreprins încă din campania 1917—18 această gigantică realizare, care va transforma cu totul fața economică a regiunii moldovene și ardelenene.

NOTE

*

Intârziat

abea acuma a început și „Statul Negustoresc” ca să-și evidentieze părerile în privința proiectului reformei administrative, care oferă drept de antrepriză comercială și industrială comunelor.

Dispozițiile referitoare la industrie și comerț ale reformei administrative, le-am publicat succesiv, arătând pericolul, pe care aceste dispoziții le evidențiază pentru industrie și comerț.

Noi am anunțat la timp pericolul, atrăgând atenția factorilor economici, ca să acționeze contra dispozițiilor inconveniente. Cu toate acestea, abea acuma s'a început acțiunea, târziu de tot, când proiectul se votează și deci nu se mai poate nutri nici un fel de speranță, pentru remedierea inconveniențelor. Doar în urma noului proiect, comunele pot să fondeze întreprinderi, cari neimpozitate, vor putea să-și defacă produsele mai ieftin, decât întreprinderile particulare, cari au de suportat enorme sarcini.

În tot cazul, deși este târzie acțiunea, noi numai cu bucurie o primim, dar nu avem mari speranțe în reușita ei.

Treizeci miliarde

lei împrumut a oferit Ford, cunoscutul fabricant de automobile din America, guvernului român.

Condițiunile în cari Ford a oferit împrumutul, nu le cunoaștem, dar din comunicatul oficial publicat putem constata, că se cere zonă liberă pentru automobilele Ford, ca să se avanseze în condițiuni favorabile împrumutul.

În urma ofertei s'a pornit o vehementă acțiune contra intențiunei fabricii Ford, menționându-se, că întrucât s'ar acorda avantajii pentru automobilele Ford, întreg comerțul de automobile din România s'ar distruge.

Noi suntem de părerea, că avantajii ce s'ar acorda automobilelor Ford, ar contribui în foarte mare măsură la reducerea prețurilor celorlalte soiuri de automobile. Și concurența fabricii Ford, ar fi numai avantajioasă pentru România, care nu are industrie de automobile.

Deoarece salariile funcționarilor pe luna Iulie au fost achitate înainte de votarea noulor sporuri la impozite, se proiectase ca sporul la salarii să se aplice cu începerea dela 1 August.

Cum însă în lege s'a prevăzut, că toate sporurile la impozitele pe veniturile mobiliare, inclusiv salariile, se aplică cu începerea dela 1 Iulie, ministerul de finanțe printr'o circulară ce o va da dispune ca la plata salariilor pe luna August să se rețină cu retroactivitate și sporul de impozit cuvenit pe luna Iulie.

Această dispozițiune va privi bineînțeles, pe toți salariații atât publici cât și particulari.

„Victoria Națională”
continuă să se desvolte

Societatea de asigurări își sporește capitalul

Am anunțat la timp, că dl. Francisc Pasztor s'a retras din postul de director general, pe care l-a avut la societatea de asigurări „Victoria Națională.” În legătură cu demisia dlui Pasztor, societatea de asigurări, în adunarea, care a avut loc în 27 Aprilie a. c. a ales ca director pe dl. Fritz Schmidt, delegat de către Frankfurter Rückversicherung A. G. care institut este cointerestat la „Victoria Națională.”

Odată cu schimbarea con-

ducerei, s'a inițiat și reorganizarea institutului.

În prezent direcțiunea institutului urmează tratative cu un institut din streinătate și cu două din Banat, cari de asemenea intenționează să se cointerezeze la „Victoria Națională”, participând la noua urcare de capital, ce s'a inițiat.

În cercurile de branșe se crede, că în urma noiei tranzacțiuni „Victoria Națională” va avea un important rol în viața asigurărilor din România.

Prochaska Testvérek bérbeveszik
a temesvári Béga-malmot

Megirtuk, hogy a temesvári Béga-gőzmalom, mely a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. (Szana-bank) érdekeltsége, leépíti üzemét, beszünteti a termelést, mivel a malom rentabilitása nem bizonyult kielégítőnek. Ez az üzemleépítés különösen a Reiter-malomkoncern válságajutásával mélyen érintette a bányási gazdasági piacot. Amint újabb értesülünk a Béga-malom körül a

napokban váratlanul új fordulat állott be, amennyiben Prochaska Testvérek részéről komoly tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy a Szana ipari koncernjéhez tartozó Béga-malom a Prochaskák bérletébe kerüljön. A tárgyalások kedvező mederben folynak, úgy, hogy semmi akadály sem lehet annak, hogy ez a kombináció realizálódjon.

Noui sume

pentru furnizorii Statului

Investiții noi pentru refacerea șoselelor și căilor ferate

Alte patru miliarde sosesc în țară
din împrumut

În urma măsurilor luate pentru echilibrarea bugetului, și în concordanță cu planul de stabilizare, Ministerul finanțelor, în înțelegere cu Banca Națională, a dispus repartizarea sumelor ce Statul le are la dispoziția sa, după normele următoare:

S'a afectat o sumă de

2 miliarde 600 milioane lei pentru noi investiții la căile ferate.

Această sumă se va plăti pe măsura angajamentelor ce se vor face pentru investiții.

S'a afectat o sumă de

2 miliarde 444 milioane lei pentru reluarea plății datoriilor în restanță

Data când vor începe aceste plăți a fost amânată până la începutul lunei August, urmând ca în acest timp să se întocmească un tablou exact și definitiv de toate datoriile în restanță ale căilor ferate. Acest tablou va fi întocmit de dl. Norman W. Duthie, expertul

contabil englez pe lângă căile noastre ferate.

S'a afectat o sumă de

500 milioane lei pentru efectuarea noulor lucrări de șosele,

pe seama Ministerului de Lucrări Publice.

S'a afectat pe seama Ministerului de Agricultură și Domenii o sumă de

500 milioane lei pentru diferite lucrări publice

agricole cu caracter productiv.

S'a afectat pe seama Ministerului de instrucție publică suma de 110 milioane lei pentru înzestrarea celor patru universități din țară, spre a corespunde înaltei lor meniri.

Pe ziua de 15 August urmează să se verse la Banca Națională, în contul Statului, partea firmei Krueger în sumă de 30 milioane dolari (încă 4 miliarde lei).

Această sumă va fi și ea afectată pentru diferitele lucrări de investiții.

Értesítés!

Értesítem a mélyen tisztelt vevőközönségemet, hogy az összes tavaszi újdonságaim, különösen kiemelve a

Burberry Gabardin Trench-Coat-ok kész Homespuns sport-öltönyök

és mértékosztályom legújabb angol szövetei nagy választékban megérkeztek

NEUMANN M.

férfi- és fiu ruhaáruháza, Cluj, Piața Unirii (Főtér) 14.

FIGYELŐ

*

Most már megmozdulnak

A közigazgatási törvényjavaslat parlamenti tárgyalásának mellék zöngéje, hogy az Erdélyi és Bánsági Kereskedők Szövetsége kibontotta harci zászlóját a városok és községek kereskedelmi vállalkozása ellen. A közigazgatási törvényjavaslatnak ezt az intézkedését, még embryo korában ismertettük. Már akkor figyelmeztettük a kereskedelmi érdekeltségeket a veszélyre. Figyelmeztettük őket, ne várjanak az utolsó percig, lépjenek akcióba, mert ha a javaslat ezzel az intézkedéssel kerül a parlamentbe, aligha lehet majd a módosítást kiharcolni. Valahogy hozzá tartozik a kereskedelem tragédiájához, hogy az utolsó percben, amikor már nagyon éget a gyertya — nyulunk hozzá a problémákhoz. Megmondjuk őszintén: *nem hisszük, hogy a Szövetség akciójának sikere lesz.* Akkor kellett volna intervenálni, amikor a javaslatot a legfelsőbb törvényalkotó tanács tárgyalta. Akkor kellett volna rámutatni arra a visszás helyzetre, amelybe a közigazgatási törvényjavaslat hozza a városokat és községeket azzal az adófizető táborral szembe, mely a legjelentősebb tényezője a kincstári és községi bevételeknek. Mert lehetetlen az, hogy az a város és község, amely megadóztatja a kereskedelmet, ebből az adóból konkurens vállalkozásokat létesítsen, amelyek — miután adómentesek — olcsóbban tudnak kiszolgálni, mint az adóterhekkel nyomorított magánkereskedelem.

Ford harminc milliárdja

Nem ismerjük pontosan azokat a feltételeket, amelyek alapján Henry Ford, az amerikai koronázatlan autókirály hajlandó a kormányának a harminc milliárd lejes kölcsönt rendelkezésre bocsátani. A hivatalos kommunikékból csak egyet tudunk: *Ford szabadonát két autói számára, ennek ellenében előnyös kondíciók mellett hajlandó a kölcsönt folyósítani.* Az ajánlat első hulláma, hogy a belöldi autókerekedelem körében mozgalom indult a Ford-kölcsön ellen. Azzal érvelnek, hogy ha a kormány különleges elbánásban részesíti a Ford-autókat, ez az autókerekedelem romlását vonná maga után. Nem osztjuk teljesen az autókerekedők aggályait. Romániának nincs autópára. Ha Ford konkurenciát támaszt, ennek hátrányait elsősorban a többi külföldi autógyárak érzik, akik kénytelenek redukálni az árakat, esetleg dumping árrakkal dolgozni a román piacon, hogy Ford versenyét ellensúlyozzák. Az autókerekedelem akkor is biztosítani tudja a maga profitját, ha ez a késhegyig menő verseny bekövetkezik. A román piacnak pedig meg volna az előnye, hogy olcsón tudja beszerezni a szükségeseket. Más volna a helyzet, ha volnának autógyáraink... De így állami érdek egy előnyös kölcsön megszerzése. A külföldi autógyárak pedig csak hadd üssék egymást.

Desbaterea noului proiect de lege al burselor

Noul proiect a fost prezentat parlamentului

Proiectul reclamă o minuțioasă critică din partea factorilor economici --- Noul proiect supune la grele obligații industria și comerțul

Noul proiect de lege al burselor a fost prezentat parlamentului pentru desbatere și astfel în scurt timp va deveni lege.

Proiectul reclamă minuțioase critice din partea factorilor economici, avându-se în vedere, că cu toate bunele intenții, cu cari s'a alcătuit,

supune la grave obligații întreprinderile

și deci industria și comerțul din România.

Necesitatea adaptării uzanțelor găsite bune și consfințite în materie de bursă până azi, a modului de încheiere al tranzacțiilor de

efecte, acțiuni, schimb și mărfuri,

situațiunea financiară și economică a țării precum și necesitățile unui bun mers al încheierilor operațiilor și apoi încrederea deplină în tranzacțiunile ce se fac la bursă, au călăuzit la întocmirea proiectului de lege.

Separarea burselor.

Proiectul de lege prevede, în primul rând, inovația fundamentală a separării burselor în:

- Burse de efecte, acțiuni și schimb, și*
- Burse de mărfuri, după natura operațiilor ce sunt a se încheia în fiecare din aceste burse.*

Se vor înființa noi burse.

În asemenea condițiuni, bursele de efecte, acțiuni și schimb

se vor putea înființa și în alte centre importante cu viață economică și financiară notorie,

ceace până în prezent nu era posibil,

Apoi, considerațiunea că de acum înainte vom avea o singură legiuire de aplicat pe întreg teritoriul țării, bursele înființându-se și organizându-se în mod unitar și după principiile ce sunt puse la baza acestui proiect de lege.

Ce cuprinde noua lege a burselor.

Din examinarea proiectului de lege, se constată că cuprinde cinci părți și anume:

- Dispozițiuni Generale;
- Partea II-a bursele de efecte, acțiuni și schimb;
- Partea III-a bursele de mărfuri;
- Partea IV-a Judecarea contestațiilor;
- Partea V-a Dispozițiuni finale și tranzitorii.

Controlul burselor

În partea I-a — Dispozițiuni generale — se cuprind dispo-

zițiuni comune ce se aplică burselor de orice natură ar fi ele, privitoare la: supravegherea și administrarea burselor, căreia i s'a dat o cât mai mare atențiune, încredințându-se în primul rând Ministerului Industriei și Comerțului, supravegherea și controlul burselor prin delegații săi și în special prin comisariul guvernului, căruia în afară de condițiuni de admisibilitate, i s'au dat obligațiuni de natură ca însărcinarea să fie efectiv exercitată în Bursă și asupra operațiilor ce închee.

Administrarea burselor

Administrarea burselor este încredințată Asociației Bursei și Comitetului Bursei. Asociația Bursei dă posibilitatea de admitere numai persoanelor care au strânsă legătură cu Bursa și cu interesele ei. Prin această creațiune

se desființează corporațiunile burselor,

care în ultima lor formă erau compuse din elemente cu totul

străine de interesele și operațiunile de bursă. Admiterea nouilor membrii în Asociația Bursei nu se va putea face decât prin vot secret și cu o majoritate de 2/3. Asociația Bursei se va aduna obligator de cel puțin două ori pe an, și anume în lunile Martie și Octombrie a fiecărui an, iar deciziunile luate se iau cu majoritatea absolută a membrilor prezenți.

Frecventarea burselor

va fi permisă unui număr limitativ de categorii de persoane care au strânsă legătură cu operațiunile de Bursă.

Venituri și cheltueli

Finanțe și administrarea lor, dispozițiuni prin care se fixează veniturile și cheltuelile burselor, care administrându-se singure vor avea nevoie de un buget special și separat, ce se va supune aprobării Ministerului Industriei și Comerțului și supus controlului în conformitate cu legea contabilității generale a Statului.

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár fiókot nyit Bukarestben

Mint jól informált forrásból értesülünk, a nagyváradi Egyesült Bank és Takarékpénztár részvénytársaság a napokban tartott igazgatósági ülésében elhatározta, hogy Bukarestben a Marcus Pincas & Co. cég irodahelyiségében (Str. Luterana No. 6.) fiókot fog nyitni.

A fiók megszervezésével és a megnyitás időpontjának fixirozásával, amely október—november hónapokban lesz, az igazgatóság a bank szűkebb-körű végrehajtóbizottságát bizta meg.

Ez a fiók a Marcus Pincas & Co. céggel kooperálva, az annak máris beszerzett összeköttetéseit felhasználva, Pincas M. József ur személyes irányítása mellett fog működni és így kedvező üzleti lehetőségeknek néz elébe.

A fiók vezetőjéül a központ

részéről Jonel I. Seitan vezérigazgatóhelyetteset delegálták.

A Marcus Pincas & Co. cég tudvalevőleg Bukarest egyik legelőkelőbb régi cége és így ez a kooperáció az Egyesült Bank számára Bukarestben igen jelentékeny új piac megteremtését jelenti.

A pénzügyet nagyváradi főintézete, ugyanekkor nagyszabású átalakítással dokumentálja, hogy mennél szorosabb kontaktust keres a közönséggel. Az összes forgalmi irodák leköltöznek a bankpalota földszintjére, ahol most bérbeadott üzlethelyiségek foglalják el a helyet. Az egész hatalmas frontot a főintézet forgalmi szolgálata fogja dominálni, míg az igazgatósági és könyvelési termek tovább is az emeleten maradnak.

Legi promulgate

Prin „Monitorul Oficial” din 21 Iulie crt. au fost promulgate următoarele legi;

Legea pentru reducerea cheltuelilor bugetare în vederea echilibrării bugetului general al Statului pe exercițiul 1929, reprezentând un total de Lei 482,369.709;

Legea pentru unificarea taxelor asupra brevetelor de vânzarea băuturilor spirtoase și înființarea, în ținuturile unde nu sunt, a unor asemenea taxe; Legea pentru modificarea cotei impozitului pe lux și cifra de afaceri;

Legea pentru sporirea excepțională a unora din impozitele directe;

Legea relativă la modificarea termenului de recurs prevăzut de art. 72 din legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice din 29 Aprilie 1927 și de art. 16 din legea pentru modificarea impozitului pe lux și cifra de afaceri din 30 Aprilie 1927;

Legea relativă la modificarea 116, alin. 2 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe și pentru înființarea impozitului pe venitul global;

Legea pentru modificarea legii pentru așezarea și administrarea impozitelor asupra spectacolelor publice;

Legea pentru sporirea taxelor de timbru și impozitelor pe acte și fapte juridice;

Legea pentru sporirea unora din textele de consumațiune asupra alcoolului și băuturilor spirtoase, produselor petrolifere, a zahărului, glucozei și a altor articole de consumațiune.

Augusztus elsejével 10—15 százalékkal fel-emelik a CFR teheráru tarifáját

Augusztus elsejével 10, illetve 15 százalékkal felemelik a CFR teheráru dijszabását. Az emelést oly módon hajtják végre, hogy augusztus 1-től kezdve a kezelési illetékeket, melyeket eddig a vasút nem számított fel, alkalmazni fogják.

A teheráru dijszabás tételeinek felemeléséből, szakértők számítása szerint, a romániai államvasutaknak évenként minimálisan 500 millió lej több letbevétele lesz.

A teheráru dijszabás tételeinek 10, illetve 15 százalékkal való felemelését a CFR igazgatótanácsa jóváhagyta és kiadta az utasítást az új tarifának augusztus elsejétől való alkalmazására. A gazdasági élet tényezői körében kellemetlen meglepetést keltett, hogy a CFR ahelyett, hogy a szállítási mizériákat szüntetné meg, meggyorsítaná és tökéletesítené az áruknak transzportálását, a díjtételek emelésével újabb terheket ró a kereskedelemre és az iparra, illetve a fogyasztókra.

Citiți „Lemnul”

?

PERRY'S DIRECTORY

Fuziunea Băncilor populare „Ajutorul” și Banca Populară din Pui cu Banca „Cetatea” S. A. din Brașov

Correspondentul nostru din Brașov ne scrie, că băncile populare „Ajutorul” și Banca populară din Pui, se vor contopi în urma unei fuzionări cu Banca „Cetatea” din Brașov. Adunarea generală a Băncii populare din Pui a încuviințat această fuzionare, iar adunarea generală a băncii „Ajutorul” a decis în 27 Iulie asupra acestei fuzionări. Urmează ca la aceste hotărâri să adere și adunarea generală extraordinară a acționarilor băncii „Cetatea”, care va avea loc astăzi, Duminică în 28 Iulie, la sucursala din Rupea (Codlea).

Inregistrăm acest eveniment constatând cu satisfacție desvoltarea institutului „Cetatea”, care trecând printr-o grea și

critică epocă, astăzi sub conducerea distinsului financiar Dr. Ion Iosif, directorul general dealtfel și intemeietorul acestui institut, consolidată se poate gândi la o activitate mai intensă realizându-și o desvoltare prin asemenea afilieri la provincie, devenind una dintre cele mai utile instituțiuni financiare populare ale noastre în țara Bârsei, unde prea puține instituțiuni naționale avem, cari să servească cu credite ieftine rurale micii agricultori.

Prin această fuziune Banca „Cetatea”, care are la Banca Națională un important reesccont, câștigă un nou teren de activitate și o posibilitate de desvoltare.

A sörközpont brassói gyűlése

A fogyasztási adó emelése lehetetlen helyzetbe hozza a sörtermelést — Bürger Albert nagyiparos, a sörközpont elnökének nyilatkozata

— Kiküldött munkatársunk jelentése. —

Mult számában beszámolt az „Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság” arról a lehetetlen helyzetről, amely a sör és szesz fogyasztási adó újabb emelése okozott a szesz és söriparban. Rámutattunk arra, hogy a söripar, amelyet Európa összes államaiban mint olyan italt favorizálnak, amely legalkalmasabb az alkoholfogyasztás tultengésének ellensúlyozására különleges elbánásban kell részesüljön nálunk is és ha már a fogyasztási adó felemelése kerülhetetlen, akkor

az adóemelés progresszív módon kell hogy történjen.

Az „Ardealul Economic” ezen felfogása szakmai körökben igen élénk helyeslésre és vitára adott alkalmat. Am a brassói gyűlésen csupán arról történt döntés, hogy a sörgyárak egyesületük útján interveniálnak a kormány illetékes fórumainál, a pénzügyminiszteriumnál, hogy a sör fogyasztási adó felemelésétől tekintsen el.

Amennyiben ez el nem érhető, úgy

a sörgyárak az 50 százalékos adóemelést, amely számokban hl-ként kitesz 150 lejt, kénytelenek áthárítani a fogyasztóra.

Ez elsősorban sújtja a vendéglősöket, akik azt kérték, hogy a sörgyárak viseljék a felemelt fogyasztási adót.

Alkalmam volt Bürger Albert nagyiparossal, a Sörközpont elnökével beszélni, aki arra a kérdésemre, milyen állást foglalnak el a sörgyárak a felemelt adó ügyében, — a következőket mondotta:

— A sörfogyasztási adó felemelése, amint az Ardealul Economic nagyon helyesen megírta, lehetetlen helyzetbe sodorta a söripart. A sörtermeléssel járó beneficiumok nemcsak hogy nem érik el a mai

krizises és rossz fogyasztási viszonyok mellett a felemelt adót.

— A mai viszonyok között a termelő gyárak, a leglukratívabb vállalatok is alig érik el az 50—60 lejes hl-kénti hasznót,

teljességgel lehetetlen azt kívánni, hogy a gyárak viseljék ezt az adópluszt.

Vannak gyárak, amelyek netto 9—10 lejes nyereségeket értek el hl-ként, ami nem jelent 1—2%-os gyümölcsöztetést sem a befektetett tőkének, viszonyítva a mai bankamatokhoz. Evidens tehát, hogy a gyárak ezt az újabb adóemelést kénytelenek lesznek a fogyasztásra áthárítani. Ilyen irányban volt kénytelen a sörgyárak központja dönteni. És így is határoztunk. Igen súlyosan érinti a söripart az a körülmény is, hogy a kormány az italmérési engedélyekre olyan horribilis taksákat állapított meg, ami az 50%-át megfogja szüntetni az eddigi vendéglőknek, amelyek ezeket a taksákat nem bírván fizetni, kénytelenek lesznek iparengedélyeikről lemondani.

Eddig szól Bürger Albert nyilatkozata, amelyhez csupán annyit fűzünk hozzá, hogy a Sörközpont a közeljövőben ismét interveniálni kíván a pénzügyminiszternél, hogy a sörfogyasztási adó törlesztésére, illetve csökkentésére bírja.

Tr. Chirilă

Októberben állítják fel a fémárugyárak Bukarestben eladási központjukat

Megirtuk annak idején, hogy a fémárugyárak országos akciót indítottak egy Bukarestben felállítandó eladási központ létesítésére, amelynek az egyes gyárak közötti áldatlan konkurencia megszüntetését célozza. Amint értesülünk, a mult héten Brassóban az ország összes fémárugyárainak reprezentánsai jelenléte mellett

elhatározták, hogy folyó év október elején felállítják az eladási központot,

amelynek vezetését és irányítását a bukaresti Ceho-Románi veszi át.

A központi eladási irodán keresztül értékesítik és hozzák forgalomba a következő gyárak termékeit.

1. „Runomi”, Brașov; 2. „Galvani”, Brașov; 3. „Alama”, Timișoara; 4. „Fatma”, Arad; 5. Leichtmann, Oradea; 6. „Vulcan”, Iași; 7. Nathan Wachtel, Iași; 8. „Sfinx”, Cluj; 9. Grünwald & Co., Cluj; 10. Henrich & Co. Medias.

A petroleumfinomítók kartell tárgyalásai nem jártak eredménnyel

Brassói tudósítónk jelenti: Az erdélyi és regáti petroleumfinomítók között rég folynak a tárgyalások egy kartelliroda felállítására. Ezek a tárgyalások egyes erdélyi finomítók makacsságán meghiusultak és még e hó 15-e körül megszakadtak. Amint értesülünk az ellentétek áthidalhatók. A nyári holt szezon befejeztével, még az ősszel újból felveszik a tárgyalásokat s valószínű, hogy sikerülni fog

a nézeteltéréseket kiküszöbölteni s egy olyan egységes helyzetet teremteni, amely lehetővé fogja tenni az illojális és veszélyes konkurencia kizárását. Ez kedvező helyzetet teremtene az erdélyi finomítók részére is, mert azok, — minthogy saját nyersanyag híján, a régi királyság és saját petroleum kutakkal rendelkező petroleumvállalatokkal szemben most kedvezőtlen helyzetben vannak.

Frații Prohaska iau în chirie moara „Bega” din Timișoara

Am anunțat la timp, că moara „Bega” din Timișoara, care este o cointeresatie a conzernului Szana, a inceput să-și reducă activitatea, nedovedindu-se a fi rentabilă.

Reducerea activității moarei „Bega” a provocat mare surpriză pe piața bănețeană, care a ajuns în mare jenă din cauza

crizei concernului moarei „Retter” și astfel s'au pornit diverse combinațiuni pentru menținerea morii.

In ultimul timp suntem informați, că Frații Prohaska urmează tratative pentru ca să ia în chirie moara „Bega” și aceste tratative se anunță a se continua favorabil.

Nagy fejlődés előtt a Victoria Naționala biztosító

Megirtuk annak idején, hogy Pásztor Ferenc, a Viktoria Naționala Rt. biztosító intézet vezérigazgatója megvált állásától. Pásztor vezérigazgató kiválásával egyidejűleg az intézet április 27-én tartott rendes évi közgyűlésén Fritz Schmiidt-et, a Frankfurter Rückversicherungs A. G. delegátusát választották meg vezető igazgatónak. A Frankfurternek ugyanis jelentős érdeklősége van a Viktoriánál.

A vezetőségben történt személyi változással egyidejűleg a Viktoria üzletmenetében is mélyreható reorganizáció történt, amelynek folyamán az intézet vezetősége tárgyalásokat

kezdett egyrészt egy külföldi nagy biztosító csoporttal, másrészt pedig két bányási pénzintézettel, amelyek az intézet reorganizációjában érdeklőséget vállalnak oly módon, hogy a terjeszkedéssel kapcsolatos alaptőkeemelési tranzakcióban, jelentős részvény stokkot vesznek át.

Szakmai körökben általános a vélemény, hogy a Victoria Naționala, amelynek háttérében olyan hatalmas érdeklőség húzódik meg, mint a Frankfurter Rückversicherungs A. G. rövidesen egyik legdominánsabb tényezője lesz a romániai biztosítási piacnak.

Fabrica „Heinrich” după moratoriu obținut, a cerut acord forțat

Fabrica de săpun, „Heinrich” din Cluj, după cum se știe, a obținut un moratoriu de 6 luni, mutându-și sediul la București. In urma noului concordat preventiv, care nu mai recunoaște moratoriul, fabrica acuma a cerut să i-se aplice procedura de concordat preventiv.

„VICTORIA”

PRIMA FABRICĂ ARDELEANĂ DE PASMANTERIE ȘI ȘIRETURI
ELSŐ ERDELYI PASZOMÁNY ÉS ZSINOR/RUGYÁR
Târgu-Mureș—Marosvásárhely

Produce:

șireturi pentru
ghete, trese, șireturi de
lama goufrate, șuitașuri și diferite
articole de pasmanterie
de prima calitate

Gyárt:

mindennemű
cipőfűzőt, lámaszegőt,
sujtást, tresset borítást és különböző
speciális paszományárut
elsőrangú kivitelben

Súlyos komplikációt idézett elő a gabonapiacra a gabonaimportvámjának felemelése

A bankok leépítik az import-gabonahiteleket és ezzel növelik a bajt — Egy nagyváradai terményes többmillió lejes vesztesége

Az Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság nagyváradai szerkesztőségétől.

A távol Keletről háborús hírek riadóztató zengi napok óta a világsajtó. Európa éléstára: Oroszország fegyveresen vonul Kína ellen. Az orosz szovjetunió minden valószínűség szerint, — bár erről nincsen még pozitív értesülés — lezárta határait a gabona-export előtt. Ugyanekkor Nyugatról kedvezőtlen amerikai termés-eredményekről ad jelentést a táviró, s természetesen erre azonnal reagál a legjelentősebb közép-európai gabonapiaci szeizmográf, a budapesti gabonatózsde. A budapesti gabonatózsdén a múlt héten már-már elfelejtett álmok öltöztek ismét testet.

Megindult a hossz, felvirágozott a konjunktúra és vele a spekulációs kedv.

Magyarországon, Romániában, általában Közép- és Kelet-Európában jók a terméskilátások. A gabona-árak szöknek felfelé. Akinek a múlt héten Budapesten volt egy pár ezer lejnek megfelelő pénze, az vagyont kereshetett a gabonatózsdén. Felvirradt a spekuláció hajnala, de a bizonytalanság mégis teljes. Bármely percben úgy alakulhat a piac, hogy a várt hatalmas nyereségek helyett súlyos veszteségeket fognak szenvedni a játékosok, sokan közülük nem fogják tudni veszteségeiket fedezni és ez újabb katasztrófákhoz vezethet. Románia par excellence agrárállam. Az ez évi jelentések szerint

a termés minden várakozást felül fog mulni.

Mégis a közelmúltban még az volt a helyzet, hogy rentabilis üzlet volt külföldről. — Elsősorban természetesen Magyarországról — gabonát importálni. Nagyváradon nem egy cég foglalkozott gabona-importtal és szép üzleteket bonyolítottak le. Ezeket a cégeket vilámcspásként érte a gabonaimportvámjának nagymérvű felemelése, amely súlyos veszteségek okozója lett s

kényszerítette az importöröket üzleteik teljes leépítésére.

Azonban nemcsak azzal kell a terményeseknek megküzdeniük, hogy a vámfételek emelése lehetetlenné tette az importot, — ami végül mégis csak helyénvaló, hogy Románia ne importáljon gabonát, — hanem a bankok frontváltásával is. A nagyváradai bankok ugyanis, amelyek eddig készséggel állottak az importörök segítségére, egyszerűen

kezdték a hiteleket megszorítani

s ugyanakkor terményeseknél levő követeléseik leépítése is bekövetkezett. Az üzleti lehetőségek megváltozása, a bankok magatartása nem egy röviddel ezelőtt még fényes prosperitással dolgozó cég számításait kuszálta össze és állította nehéz problémák elé.

Nem hisszük, hogy a bankoknak az lenne a célja, hogy terményes üzletfeleiket arra kényszerítsék, hogy igénybe vegyék az új kényszerregezési törvény lehetőségeit. — Négy nagyváradai nagybanknak már is el kellett járnia egyik terményes adósuk ellen, aki

nyolcmillió lej körüli összeggel van a bankoknál érdekelve

s akit szintén az importvám emelése juttatott abba a helyzetbe, hogy fizetési nehézségei támadtak.

A terményes, akiről beszélünk, vállalkozásába komoly tőkét fektetett bele. Ez az összeg az ötmillió lej körül járt, de rövidesen kevésnek bizonyult, olyan nagyarányú importüzleteket bonyolított le. Kénytelen volt bankhiteleket igénybe venni és a bankok szívesen adtak. A cég pontosan teljesítette is kötelezéseit, lelkiismeretesen bonyolított és tett eleget kötelezettségeinek, az importvámok emelése következtében azonban olyan obligói támadtak, amelyeknek fedezésére megvannak ugyan a szükséges anyagi garanciái, de

nem rendelkezett a szükséges mobil tőkével. A bankok — lehet, hogy talán éppen ennek az esetnek a következményeképpen — ekkor kezdték meg terményes üzleteik leépítését, s a szóbanforgó céggel szemben is

könyörtelenül akartak eljárni,

ami azt jelentette volna, hogy a céget csődbe kergetik és követeléseiknek csak igen csekély részét látják viszont, ha ugyan egyáltalán látnak valamit.

Végre az egyik legjelentősebb intézet, — egy bukaresti intézet nagyváradai fiókja — jobb belátásra tért és sikerült hitelező banktársait is arra rábírnai, Megtörtént a jóakaratu, csendes és — az legfontosabb, — száz százalékos kiegyezés. A cég a legnagyobb csendben likvidálja üzleteit, fizeti a bankkamatokat és az ügyeket alaposan ismerők véleménye szerint, minden nagyobb megrázkódítás nélkül fog kikerülni a bajból, — már amennyire ennek lehet nevezni azt, hogy a nagy reményekkel megkötött és annak idején teljes rentabilitást jelentő üzleteiket végül súlyos veszteségekkel fogja lebonyolítani.

Nagyvárad terményes köreiből nagy elismeréssel beszélnek a türelemmel eljáró bankokról és remélik, hogy az eset, amelyet itt elmondottunk, a többi bankot is jobb belátásra és okosabb üzleti politikára fogja serkenteni.

Törvény készül a tantiemek és egyéb vállalati jövedelmek adójának emeléséről?

A kormány által a parlamentben beterjesztett és már meg is szavazott adóemelési törvényjavaslatokon kívül parlamenti kezdeményezéséből az alábbi törvényjavaslatot terjesztették a kamara elé a részvénytársasági tantiemek és más ily természetű vállalati jövedelmek adójának emelésére.

A törvényjavaslattal a kormány ezideig komolyan nem foglalkozott, de nincs kizárva, hogy még ebben az ülészakban sor kerül erre a javaslatra is. A javaslat a következő rendelkezéseket tartalmazza:

1. cikk. Romániában működő összes kereskedelmi és iparvállalatok és társaságok kötelesek tiszta jövedelmekből kivéve a részvényeseknek, igazgatósági tagoknak, felügyelőbizottsági tagoknak adott osztalékokat, az

egyéb adókon kívül a következő speciális adókat fizetni tantiemek, jutalmak, gyűlésdíjak és más hasonló ily jövedelmek után.

10 százalékot, ha az egyénenként adott összeg nem haladja meg az 50.000 lejt.

15%-ot 200.000 lej összegig.

20%-ot 500.000 lejig.

25%-ot 1 millió lejig és

30%-ot 1 millió lejen felül.

Azok a vállalatok és társaságok, amelyek legfeljebb 3 millió lej befizetett részvénytőkével rendelkeznek, működésük első két évében ezen speciális adó fizetése alól mentesek.

2. cikk. Az előző cikkben megjelölt adó a jövedelem esedékességét követő 30 napon belül fizetendő. A jövedelem részesei az adó befizetéséért az

illető vállalattal együttesen felelősek.

3. cikk. Azok a vállalati tisztviselők, — kivéve az igazgatóság és igazgatótanács tagjai, — akik effektív szolgálatot végeznek a vállalatnál, a fenti adó alá eső jövedelmek után csak az 1. cikkben megállapított kvóta felét fizetik.

4. cikk. A törvényben előírt adó alkalmazandó a tiszta nyereségből a tartalékalapra vagy más alapszabályszerű tartalékra fordított összegeknél is, az esetben, ha ezek az alapok együttes összegben nagyobbak, mint a tiszta nyereségből a tartalékokra fordított összeg fele, az esetben a kvótán felül levő összeg a törvény első cikkében jelölt adó alá esik.

5. cikk. A törvény által előírt adó kivetése és behajtása az egyenes adók egységesítéséről szóló törvény rendelkezései szerint történik.

6. cikk. Azok, akik ezen adó alól kivonják magukat, az adó összegén felül annak felét kötelesek büntetés címén fizetni.

7. cikk. A törvény által előírt adóból befolyó összeg fele kulturális, egészségügyi és jótékony célra fordítandó.

8. cikk. A törvény végrehajtását külön utasítás szabályozza.

Iniințarea loteriei de Stat

Ce cuprinde proiectul de lege

La Consiliul Superior Legislativ, s'a depus de Ministerul Sănătății Publice, proiectul de lege pentru iniințarea loteriei Statului.

Iată câteva din principalele dispoziții ale proiectului.

Exploatarea. Exploatarea loteriei se va face în forma regiei mixte comerciale.

Se va iniința o societate anonimă pe acțiuni.

Statutele societății vor trebui să fie aprobate de consiliul de miniștri.

Capitalul societății. Capitalul societății e fixat la suma de minimum 30 milioane lei.

Dreptul regalian al Statului e fixat la 10 milioane lei.

În caz de sporire de capital, dreptul regalian al Statului crește în aceiași proporție de o treime.

Din beneficiul câștigătorilor, se va plăti un impozit de 20 la sută, care se va reține din valoarea câștigului.

Durata. Durata societății este limitată la 50 de ani.

Beneficiile. Din beneficiile realizate 50 la sută sunt destinate societății I. O. V., iar 40 la sută pentru construcția așezămintelor cu caracter sanitar.

Câștigurile loteriei sunt garantate de Stat.

Jumătate din numărul lozurilor vor fi câștigătoare.

Valoarea câștigului nu poate fi mai mică de 65 la sută din prețul lozului.

Statul nu mai poate autoriza iniințarea altor loterii, cu excepția loteriilor ocazionale cu bilete în valoare de maximum 100 lei.

Imprimarele loteriei vor fi scutite de oriaie taxe de timbru.

Vămuirea transporturilor

Administrația căilor ferate, în conformitate cu convențiunea internațională a mărfurilor (C. I. M.) a dispus ca vămuirea tuturilor transporturilor să se opereze după următoarele norme:

La predare

Dacă vămuirea transportului are loc înainte de a fi predat spre expediție, deci înainte de a se fi încheiat contractul de transport, expeditorul care este considerat ca proprietar al mărfii este în drept să-și facă vămuirea fie singur, fie prin intermediul oricărui birou de vămuire.

Dacă însă vămuirea are loc (la predare) după încheierea contractului de transport adică după ce marfa s'a luat în primire de calea ferată, care și-a asumat întreaga răspundere, formalitățile pentru vămuire trebuie să facă numai de administrația c. f. prin birourile sale proprii de vămuire.

In curs de transport

Dacă vămuirea urmează să se facă în curs de transport, la una din stațiunile intermediare, unde există oficii vamale, formalitățile de vămuire se vor face numai de birourile de vămuire cfr.

În orice caz, expeditorul fie el însuși, fie prin un mandatar înscris, în scrisoarea de trăsura poate specifica că va asista la facerea operațiunilor vamale, pentru a da deslușiri și face observațiile necesare fără ca prin aceasta să aibe dreptul a pune posesia pe marfă — sau a face el singur operațiunile de vamă.

La destinație

În cazul când vămuirea are loc în stația de destinație, după ce, evident destinatarul a intrat în posesia scrisorii de trăsura, este facultativ pentru destinatar a-și îndeplini formalitățile de vămuire, fie prin biroul de vămuire cfr., fie prin intermediul unui birou particular, fie chiar singur.

O nouă modificare a taxelor de alcool

La Cameră s'a depus următorul nou proiect de lege privind taxele pe alcool cu următorul cuprins:

Art. unic. — Aliniatul 7 de sub articolul 1 se modifică după cum urmează:

7) Spiritul de natură și destinat pentru fabricarea articolelor de parfumerie, apă de colonie, apă de gură și alte asemenea, în fabricile propriu zise, 6 lei gradul dl.

7a) Spiritul de natură, fie etil fie metilic destinat pentru ars precum și spiritul denaturat pentru fabricarea oțetului, articolelor de parfumerie etc., produselor farmaceutice și chimice, cum și pentru alte întreprinderi industriale, ca fabricarea săpunurilor, lacurilor etc., este supus la o taxă de denaturare de 6 lei litrul.

Moratorium după kényszeregyezséget kér a kolozsvári Heinrich-féle Szappangyár Részvénytársaság

Hitelezőinek ötven százalékos kvótát ajánlott fel

A fizetésképtelenné vált kolozsvári Heinrich-féle szappangyár Rt., amely székhelyét Kolozsvárról Bukarestbe helyezte át és amelynek vezetői a kolozsvári Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. bukása óta állandó tárgyalásokat folytattak a hitelezőkkel, tegnap beadványt intézett az ilfovi törvényszékhez, amelyben a kényszeregyezési eljárás megindítását kéri.

A törvényszékhez intézett beadványában a Heinrich-féle szappangyár hivatkozik arra, hogy a kolozsvári Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. ellen elrendelt csőd után székhelyét áttette Bukarestbe és moratoriumot kért. A moratorium július 23-án jár le, de a vállalat anyagi nehézségeinek rendezésére kifejtett minden akció eddig eredménytelen maradt, mert a súlyos gazdasági és pénzügyi viszonyok, a fogyasztóképesség visszaesése hátrányosan befolyásolták az önhibáján kívül immobilá vált iparvállalat helyzetét.

Miután a moratorium lejárt, a gyár vezetői kénytelenek a kényszeregyezés megindítását kérni és a gyár hitelezőinek ötven százalékos kvótát ajánlani fel, amely negyedévi részletekben három év alatt kerülne kifizetésre. A vagyonstátusz szerint a gyár passzívái 27 millió 595 ezer lejre reprezentálnak, míg az aktívák összege ennél 6 millió lejjel kisebb. A hitelezők tárgyalás alá vették a gyár ajánlatát és a kényszeregyezési eljárás során fognak nyilatkozni, hogy elfogadják-e a felajánlott kvótát.

A hitelezők körében jelenleg az a hangulat, hogy az ajánlat elfogadásával követelésüknek legalább ötven százalékát kapják meg, míg a csőd elrendelése esetén — mint az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank példája is mutatja — a csődeljárás költségei felemészítik az összes aktívákat és a hitelezők részére semmi sem marad.

Szükség van-e Faegyesületre?

Írta: Bán Vilmos

Az „Ardealul Economic-Erdélyi Közgazdaság” anketájához: Szükség van-e faegyesületre, Bán Vilmos, a szakma agilis és fáradhatatlan küzdője az alábbi cikkben szól hozzá szerkesztőségünk felkérésére.

Amióta annakidején létezett és még ma is ismeretlen okokból megszűnt faegyesület megszűntette a működését, az egész szakmára ránehezedett a nyáj-szellem és ha néha egy-egy S.O.S. jelet küldözgettek is egymáshoz, a saját kiszakításukhoz szükséges energiamennyiséget már nem tudták felhalmozni. A faegyesület létesítésének a kérdése egyszer-egyszer talpra ugrott, hogy azután újból erőteljesen összeomoljon. Az emberek tehetetlen masszának érzik magukat, mellyel egy felsőbb hatalom kénye-kedvére dobálódhatnak. Szinte senki sem akart — akarni.

A zugolódás nélküli beletörődés, úgy látszik most már az ellenkező irányban érik ki és a fatermelők ráeszmélnek arra, hogy a szervezethez ma csakis

egy pénzügyileg és a

kormánytól is minden tekintetben teljesen független szakma tudja elviselni

és ha egyenként nem ment, úgy meg kell kísérelni, a fatermelést egyesült erővel kivézetni abból a szomorú helyzetből, melyben ma van. A legszilárdabban kell kiépíteni a védekezés teljes frontját. A mai helyzet a megsemmisüléshez vezet és a szakma nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy a szervezkedésben rejlő erő igénybe vétele nélkül kísérelje megakadályozni a fenyegető összeomlást. Egy faipari vállalkozás ma olyan óriási investíciót igényel, hogy a rentabilitást még a tömörülés erejével is biztosítani kell.

Egy faegyesület létesítésére vonatkozó véleményemet a „Lemnul” 1927 december 25-ki számában részletesen kifejtettem, az akkor elfoglalt álláspontomat ma is változatlanul fentartom és az akkori nyilatkozatomnak csupán egyetlen paszusát kell helyesbíteniem.

Annakidején ugyanis azt indítványoztam, hogy egy célra-

vezetőbb megoldás hiányában megfelelő volna, hogyha a fatermelők az Ugirban, mint külön alosztály alakulnának meg. Ez a megoldás azonban semmi kép sem biztosította volna a szükséges eredményt.

A fatermelők egy tekintélyes része ma is tagja székhelyük szerint illetékes Ugir fiokoknak, ami

mindennek nevezhető, csak tömörülésnek nem.

De az Ugir égisze alatt való tömörülés még abban az esetben sem jelentené a cél megvalósítását, hogyha például a fatermelők a bukaresti Ugir központnak lennének a tagjai, mert itt is számtalanszor mérülne fel más szakmabeli tagokkal *érdekelletétek* és mégis csak hatályosabban védhetők meg a különleges szakmabeli érdekek, hogyha nem kell másoknak az érdekére is tekintettel lenni. A külön egyesületbe való tömörülés azonkívül még csak megközelítőleg sem jelentene olyan pénzügyi igénybevételt, mint az Ugir tagság. A fatermelőknek a speciális érdekeire való tekintettel és a számaránynál fogva is, minden korlátozó körülmény kiküszöbölésével kell magának tömörülnie, mert a szakmabeli ügyek elintézése olyan szakmabeli tudást és tapasztalatot igényel, amit az Ugir egyetlen vezetőjétől sem lehet megkívánni.

A fatermelők már évek óta tagjai az Ugirnak és nincs tudomásom róla, hogy részükre valami jelentős eredményt tudott volna elérni. De nem is lehet az Ugir vezetőségétől sem a szükséges szakismeretet, sem pedig a kellő odaadást megkövetelni, mivel neki minden eljárásnál

a más szakmabeli tagok érdekeire is állandóan figyelemmel kell lenni.

Az új faegyesületnek teljesen önállóan, minden korlátozó momentum kizárásával és a múlt bőséges tapasztalatainak a figyelembe vételével kell megalakulnia.

A cukorrépa új beváltási ára

Az iparügyi minisztérium vezetése alatt működő és a cukorrépatermelők és cukorgyárak képviselőiből alakított vegyes bizottság már megállapította az 1929—30 és 1930—31 évadra a cukorrépatermelési feltételeket és a repaárakat. A túltermelésre való tekintettel a tavalyi 25 százalékos vetésterület redukció után 25 százalékkal csökkentette a bizottság a vetésterületet, amikor 36000 hektárban kontingentálta azt és a területet elosztotta a gyárak között. A repa árát 100 kg.-ként 113 leiben állapította meg két évre. Az esetleges adóemelés a termelői árakat nem befolyásolhatja. A repára esetleg kivetendő községi taxák a termelőket terhelik. Igen szigorú kikötéseket tartalmaz a megállapítás a szervezkedésen kívül vett repára, amelyek átvétele a gyárakra nem kötelező. A repa mag elszámolására az előző évi feltételek az irányadók. A repa ára a tavalyi módon fizetendő, az alapár az átadás után 20 nappal.

**Ne fogadjon el mást
„Mira” légyfogó
a legjobb!**

Mit tartalmaz az új kényszeregyezési törvény?

Fontos újítások az új kényszeregyezési eljárásban, mely az inzulvenciák lavináját fogja megindítani

Ötvenszázalékos kvóta és 12 új csődbirói állás — Az adósok és a külföldi hitelezők — A kényszeregyezési törvény teljes szövege

(II-ik befejező közlemény.)

23. szakasz. Az adós által létezőnek bejelentett és elsőbbséggel nem bíró pénzbeli követelések esedékesnek tekintetők és a hitelezők egymás közötti viszonyában kamatmenések.

Nem pénzben, vagy nem az ország valutájában kifejezett tartozások a kényszeregyezés iránti kérvény benyújtása napján birt érték szerint számítatnak.

24. szakasz. Valamely kényszeregyezést kérő társaság által kibocsátott kötelezvények a kibocsátási áron számítatnak, mely összegből a törlesztés vagy tökevvisszatérítés címen fizetett összegeket levonásba nozzák.

A kötelezvények egy esetben sem bírhatnak kibocsátási árcolyamnál alacsonyabb értékkel.

25. szakasz. A kényszeregyezés megszavazásából ki vannak zárva azok az erős valutájú követeléssel bíró hitelezők, akiknek követelése az 1923 június 1-i, az 1923 szeptember 21-i, vagy az olasz-belga és svájci hitelezőkkel kötött egyezményvel, vagy más hasonló törvénnyel, vagy megegyezéssel szabályoztattak.

Ezeknek a követeléseknek az

IV. Fejezet: A kényszeregyezés jóváhagyása

28. szakasz. A kiküldött bírónak a kifogások felett hozott végzése ellen a kifogást emelő hitelező, a kifogásoltak, valamint az adós a kihirdetéstől számított 15 napon belül felebbezést nyújthat be. A felebbező hitelezők semmisség terhe alatt tartoznak a törvényszék székhelyén kézbesítési meghatalmazottat nevezni. A felebbezés a kiküldött bírónál nyújtandó be.

29. szakasz. A felebbezési idő lejártá után a kiküldött bíró az ügycsomót a törvényszékhez terjeszti fel minden a 27-ik szakasz alapján tett ellentmondással és a 28-ik szakasz alapján tett felebbezésre vonatkozó irattal.

30. szakasz. A törvényszék az ügycsomót vételétől számított 10 napon belül határidőt tűz ki a kifogások folytán beadott felebbezés és egy másik 20 napos határigót az ellentmondások tárgyalására és a kényszeregyezés jóváhagyására.

Az érdekelt felek a határidő előtt 5 nappal elküldött ajánlott levélben megidézendők.

A kereskedő köteles a törvényszék jegyzői hivatalánál két nappal a jóváhagyásra kitűzött határidő előtt könyveit elhelyezni, hogy a kényszeregyezési kérelem benyújtásától folyó tevékenységét felülvizsgálják.

összege nem számítatik be a passzívák azon összegébe, amelynek alapján a kényszeregyezés szavazása történik.

Ezeknek hitelezőknek a jogai az adós által elnyert kényszeregyezés folytán változást nem szenvednek.

26. szakasz. A kiküldött bíró általa és a grefier által aláírt jegyzőkönyvet szerkeszt, mely a következőket tartalmazza:

a) a tárgyalás eredménye;
b) a szavattal bíró hitelezők kvótáját kimutató táblázat, amelyen minden hitelezőnek a neve, szavazata kitüntető és az ellentmondással élő hitelezők megjelölendők.

c) az ellentmondásokra hozott határozatok;

d) a kényszeregyezési javaslat felett hozott határozat.

27. szakasz. Az a hitelező, amely az elfogadott kényszeregyezésnek ellentmond, köteles a jegyzőkönyv bezártától számított tíz napon belül ellentmondását írásban és indokoltan a kiküldött bírónál benyújtani és egyszersmind a törvényszék székhelyén kézbesítési meghatalmazottat nevezni semmisség terhe alatt. Ezen idő eltelté után ellentmondás nem tehető.

31. szakasz. A kifogások tárgyalására kitűzött napon a törvényszék a kifogásttevők és az adós meghallgatása után az összes kifogások tárgyában hozott egyetlen határozattal dönt.

32. szakasz. Az a kifogásolt hitelező, akinek követelését a kényszeregyezés megszavazásánál figyelembe nem vették, a kényszeregyezés jogerős jóváhagyása után jogosult követelését a kényszeregyezési kvóta erejéig az adós elleni keresettel érvényesíteni.

33. szakasz. Az ellentmondások tárgyalására és a kényszeregyezés jóváhagyására kitűzött napon a törvényszék az ellentmondó, az adós és a kiküldött bíró meghallgatása után tanácsülésben az összes ellentmondások és a kényszeregyezés jóváhagyása tárgyában egyetlen határozattal dönt amennyiben úgy véli, hogy a kérelem a törvényes kellékeknek megfelelő, hogy az ajánlott biztosítékok komolyak és kielégítőek és a kereskedő megérdemli a kényszeregyezés kedvezményét.

A törvényszék egyben megnevezi azt a személyt, aki a hitelezők megbízottjaként a biztosítókat átveheti.

34. szakasz. A törvényszék határozathozatalától számított 5 napon belül a kezesség nyuj-

tásával járó alakiságoknak eleget kell tenni.

A kezességi okmányok bélyeg és illetékmentesek.

35. szakasz. A törvényszék ítélete a 34. szakaszban megállapított kötelezettség teljesítése után végrehajtható.

Az ítélet kivonata kihirdetés végett a Monitorul Oticiálnak, kifüggesztés végett a kereskedelmi kamarának és a megfelelő könyvekbe való átvezetés végett a kereskedő ingatlana fekvése szerinti telekkönyvi hatóságnak, vagy törvényszéknek megküldendő. Ez a kivonat az illetékes törvényszék kapujára kifüggesztendő.

36. szakasz. Ha a törvényszék jóváhagyását megtagadja, annak tárgyában dönt, hogy helye van-e a csődnyitások.

V. Fejezet: A kényszeregyezés hatálya

41. szakasz. A kiküldött bíró tiszte megoszúnik a kényszeregyezést jóváhagyó ítélet jogerőre emelkedésekor.

42. szakasz. A jóváhagyó ítélet valamennyi a kérvény benyújtása előtt létezett hitelezővel szemben kötelező hatályú bir.

A hitelezők annak dacára, hogy a kényszeregyezéshez hozzájárultak, jogaikat változatlanul megőrzik az adóstársakkal, a kényszeregyezést kért adós kezeseivel és azokkal szemben, akikkel szemben visszkereseti joguk van.

A korlátlan felelősséggel bíró tagokkal rendelkező társaság kényszeregyezésének előnyét a tagok is élvezik.

A jóváhagyó ítélet minden hitelező követelése tárgyában a végrehajthatóság erejével bir.

43. szakasz. A kényszeregyezés folytán lecsökkent követelésekre nézve a fizetési határidőn belül a törvényesnél alacsonyabb kamát is megállapítható vagy kamatmentesség is

37. szakasz. A törvényszék azon határozata ellen, amelyben a kényszeregyezési kérelmet elutasítja, az adós a kihirdetéstől számított 15 napon belül felebbezhet. A felebbezés a jegyzői hivatalba jelentendő be, a kiküldött bíróval, valamint az árveréssel egyidejűleg azokkal a hitelezőkkel, akik ellentmondással élnek közlendő.

38. szakasz. Azon ítéletek ellen, amelyben a törvényszék az ellentmondásokat elutasítja és a kényszeregyezést jóváhagyja, a kihirdetéstől számított 25 napon belül az ellentmondó hitelező részéről felebbezés adható be.

A felebbezés jegyzői irodában jelentendő be és a kiküldött bíróval, valamint az adóssal a 28-ik szakasz szerint történt idézéssel közlendő.

39. szakasz. Az ítéletábla a felebbezések felett tanácsülésben dönt.

Ha az ellentmondással élő hitelezők felebbezésének helyt ad és a kényszeregyezési kérelmet elutasítja, az ügycsomót az ítéletábla a törvényszéknek a 36-ik szakasz szerint való határozathozatal végett megküldi.

40. szakasz. Ha a kényszeregyezési eljárás alatt az adós ellen csődnyitási kérelem folyik, az annak tárgyában való döntés felfüggesztendő. Ha a kényszeregyezési kérelmet a bíróság elutasítja, egyszersmind a 36-ik szakasz értelmében dönt a csődnyitási kérelem tárgyában is.

engedhető.

Az ilyen megállapodások híján minden oly esetben törvényes kamatok számítandók, ha csak a hitelező és adós megelőzőleg alacsonyabb kamatban nem egyeztek meg, amikor is csak ez a kamát számítható fel.

44. szakasz. A kényszeregyezési kötelezettség teljesítéséig az adós nem idegenítheti és nem terhelheti meg ingatlanát, vagyonaát kézízálogba nem adhatja és afelett csak üzleti vállalkozása rendes körén belül rendelkezhet, kivéve a kényszeregyezési egyezményben elfogadott más megállapodásokat.

Az ezen rendelkezések ellen tett jogügyletek a kényszeregyezési kérelem benyújtása előtt létezett hitelezőkkel szemben joghatályú nem bírnak.

45. szakasz. Ha a kényszeregyezési kötelezettség teljesítéséig a kereskedő ellen csődöt nyitattak, a jóhiszemű hitelezők nem kötelesek az egyezés folytán kapott összegeket visszafizetni.

VI. Fejezet: Az egyezés megsemmisítése és visszavonása

46. szakasz. A kényszeregyezés jóváhagyásának jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül bármely hitelező kérheti az egyezés megsemmisítését és a csőd megnyitását, ha bebizonyítja, hogy az adós csalárd módon tülözta szenvedő vagyonaát, vagy pedig cselekvő vagyonaának egy részét eltitkolta.

47. szakasz. A kényszeregyezésnek vagy az egyezésben szereplő főadós, a kezes, vagy az együttkötelezettek részéről történt benemartás esetén bár-

mely hitelező kérheti a kényszeregyezés visszavonását és a kereskedő ellen a csőd megnyitását.

48. szakasz. A megelőző szakaszokban részletezett esetekben a hitelezők a csődtömegeggel szemben teljes követelésüket érvényesíthetik, amelyből levonandók a kényszeregyezési hányad alapján felvett összegek, míg a még be nem hajtott követelésrész erejéig az egyezésben megállapított dologi és személyi biztosítékok fennmaradnak.

VII. Fejezet: Berekesztő, büntető és átmeneti intézkedések

49. szakasz. Semmis az adós-
nak valamely hitelezővel szem-
ben tett oly ígérete, amely elő-
nyösebb, mint az egységben
megállapított feltételek.

50. szakasz. A kényszer-
egyezség hatályánál fogva lecsökken-
tett összegű követelés erejéig
kielégített hitelezők a keres-
kedővel szemben azon összeg
és annak kamatai erejéig, amely-
lyel a követelésük kisebbitett,
kereseti joggal bírnak.

A kereset csak a kényszer-
egyezségben valamennyi hite-
lező számára megállapított fi-
zetési határidő eltelté után in-
ditható meg. Ezen határidőtől
számított öt éven belül a ke-
reseti jog elévül.

A keresetnek csak úgy ad-
ható hely, ha a felperes bizo-
nyítja, hogy a kereskedő cselek-
vő vagyona a szenvedő vagyont
20 százalékkal meghaladta.

51. szakasz. Az előző szakasz
rendelkezései folytán elnyert
jogcím alapján nem kérhető a
kereskedő elleni csőd megnyi-
tása.

52. szakasz. Százezer lejig ter-
jedő pénzbírságra és két évig
terjedő fogházra ítélendő az a
kereskedő, aki azon célból,
hogy kényszer-egyezséget nyer-
jen:

1. Cselekvő vagyonának egy
részét elrejtette;

2. Valamelyik hitelezőjét csal-
árd módon mellőzte, vagy kö-
zülük valamelyiket előnyben
részesítette.

3. Egy vagy több hitelező-
vel oly megállapodást kötött,
hogy a törvényszék jóváhagyó
ítéletében megállapított kvótá-
nál magasabbat fizet.

4. Kereskedelmi könyveibe,
mérlegébe, vagy a hitelezők
névjegyzékébe azon célból hogy
a kért kényszer-egyezség részére
többséget koholjon, nemlétező
követeléseket jelentett be.

5. Csalárd módon, bármely
oly cselekményt követett el,
melynek célja, hogy magát a
csőd alól kivonja.

53. szakasz. Az előző sza-
kaszban foglaltak alapján tör-
tént jogerős elítélés maga után
vonja a kereskedő elleni csőd
megnyitását. Ezen célból a bün-
ügyi hatóságot az ügycsmót az
illetékes törvényszékhez teszi át.

54. szakasz. Az a szakértő,
aki hivatalos megbízásának
teljesítésénél a kereskedő való-
ságos helyzetét és az általa lé-
tesített ügyleteket szándéko-
san eltitkolja, hat hónapig ter-
jedő fogházzal és 50.000 lejig
terjedő pénzbüntetéssel büntet-
tetik.

55. szakasz. Akik a kereske-
dőt az előző szakaszokban meg-
állapított cselekmények vala-
melyikében szándékosan segí-
tik, mint tetttestársak bünte-
tendők.

56. szakasz. Ha a jelen tör-
vény életbeléptetése előtt va-
lamely kereskedelmi társaság
hitelezőinek egy részével a tel-
jes tartozás kifizetésére vo-
natkozólag kamatmentes idő-
haladékban egyezett meg, a je-
len törvény alapján kényszer-
egyezséget köthet, ha a hite-
lezők gyűlése elé terjeszti a
könyveiből, vagy más törvé-
nyes bizonyítékból kitűnő meg-
állapodást.

Az ezen szakaszban említett
kereskedelmi társaságokra nézve
az állam részére beszedett költ-
ségtérítés a 8. szakasz megvál-
toztatásával az alaptőke 1 szá-
zalékában állapítják meg.

A hitelezői ülésre megállapi-
tott napra csak azok a hitele-
zők idézendők meg, akikkel a
kereskedő előzetes megállapo-
dást nbn kötött.

57. szakasz. Aki moratóriu-
mot kapott a jelen törvény ha-
tározatai értelmében kényszer-
egyezséget kérhet.

58. szakasz. Az a kereskedő,
aki 1929 június 12-ik napjáig
moratórium iránti kérelmet ter-
jesztett be, a kényszer-egyezsé-
mény kedvezményében része-
sülhet addig is, ha a morató-

rium kérése előtt még nem foly-
tatta üzletét három éven át.

59. szakasz. A jelen törvény
életbeléptetésével hatályon ki-
vül helyeztetik a kereskedelmi
törvénynek a moratóriumra vo-
natkozó rendelkezései és a Bu-
kovinában érvényben levő 1914.
évi december 0-i kényszer-
egyezségi törvény rendelkezései.

A törvény kihirdetéséig be-
terjesztett moratóriummi vagy
kényszer-egyezségi kérvényekre
a jelen törvény rendelkezései
csak úgy alkalmazandók, ha a
kereskedő kérelmét fentartja.

60. szakasz. A jelen törvény-
ben megállapított összes határ-
idők törvénykezési napok szer-
int számítandók.

61. szakasz. A jelen törvény-
nyel ellenkező minden törvény
vagy rendelet hatályon kívül
helyeztetett.

A kényszer-egyezségi törvény kritikája

A Romániai Hitelezői Védegy-
let biharmegyei és nagyvárad
fiókja ülést tartott. Fried János
dr. főtitkár ismertette a kény-
szeregyezési eljárás bevezeté-
séről szóló törvényt!

— A törvénynek annyi hi-
bája van — mondotta — hogy
ebben a pillanatban szinte azt

érezzük: talán sokkal jobb lett
volna ezt a törvényt meg nem
csinálni, — mert ettől a tör-
vénytől, legalább is abban a
formájában, amint megszavaz-
ták, sok jót nem várhatunk.
Azonban reméljük, hogy a gy-
akorlatban kiütköző hibák és
ezeknek bírálása következtében

FÜSZER- GYARMATÁRU

Rendkívül nagymértékben kimélyült a fűszer- és gyarmatáru piac nyári stagnációja

Mit vár a szakma az új vámtarifától — A krízis legfőbb oka a pénztelenség — Erős árcsökkenés a konzervcikkben — Irányárak a piacon

A fűszer gyarmatáru piac nyo-
masztóan lanyha. Az utóbbi
hetekben az üzlet teljesen pang.
Minden évben ugyan június
közepétől augusztus közepéig
gyengébb az üzletmenet, de

a mostanira még nem volt példa.

A krízis legfőbb oka, hogy egy-
általában nincs pénz. A pa-
rasztság ugyanis az idén sokat
spekulált s amikor a búzájáért
800—810 lejt kínáltak, nem
adta el, mert azt várta, hogy
az a 900-as árfolyamot is elér-
i. Ilyen körülmények között a
parasztság jórésze nem jutott
pénzhez s most csak azt a szük-
ségletét fedezi, amiről semmi-
képpen sem mondhat le.

Amíg be nem fejeződik az aratás és a cséplés, addig a piac nem is fog pénzhez jutni.

Öt hétig semminemű változás
sem lehet remélni.

A piac helyzetén egyébként
nem fog lendíteni a vámtarifa-
redukció sem, amint azt az elő-
jelekből meg lehet ítélni.
Az illetékes szakmabelieknek
ugyanis már tudomásukra ju-
tott az, hogy milyen redukció-
kat tartalmaz az új vámtarifa-
szabályzat s abból megállapít-
hatták, hogy itt

legfeljebb 10 százalékos csökkentésről lesz szó,

ami a szakmának nem jelent-
het lényeges könnyebbségeket.
A szegzencikkek irányáraít
alább adjuk:

A cukor ára: kristály 33,69,

süveg és por 34,69, kocka 36,44,
nagykereskedőnél kristály 34,50
(készpénz), süveg 36, kocka 37
(hitelre 50 banival drágább).
Cukorban arra a hirre, hogy 5
lejes adót vetnek ki minden
kiló cukorra, a kereskedők erő-
sen fedezték magukat.

Konzervfőzelékekben a vételek már megtörténtek.

A jó termés következtében
előreláthatólag a konzervfőze-
lékek ára a tavalyinál 25 per-
centtel olcsóbb lesz. Az áru összel
jön ki.

Szekfűborsban óriási hiány mu-
tatkozik, ára 150 lej, ami körül-
belül 50 percentes emelkedés-
nek felel meg.

Kékkőben a szükséglet mini-
mális, azonban ugyanekkor áru-
hiány is tapasztalható. Ára
27,50—28 lej (gyári ár).

Kávéárak: Rio 99—102, Santos
118—125, Salvador 140—150,
Matagalpa 165—170, Mara-
gouype Santos 160—170, ne-
mes Maragouype 212—220.

Rizsárak: belföldi Rangoon
18, külföldi 19—20, olasz Splen-
dor 22,50—23,50, belföldi japán
21, Patna 26—27, Bleuros
28—30, Carolini 29.

Kakaóárak (nagykereskedőnél):
City 105, Suchard 105—110,
Van Hutten 130—140, Wesanen
110—120. Fahéj 44—46.

Csokoládéárak: Suchard 140—
148, Stollwerck (rész) 155—160.
Hüvelyesek: Sárga borsó Ia
37—42, IIa 27—30.

Teaárak: Morning 115—130,
császárkverék 300—320, Hor-
nimann's 425—485.

a kormány valószínűleg elszár-
magát arra, hogy e mostani
rossz helyett egy jó törvény
csináljon.

Általános gazdasági érdekek az, hogy annak az adós, aki a hitelezőt ki akarja elégíteni, meg is legyen erre a módja.

És meg kell szünnie annak az
állapotnak, hogy a hitelező a
kis-adósok terrorja alatt álljon.
— úgy, hogy majdnem kész
egyezségek felborultak egyes
kisadósoknak a magatartása kö-
vetkeztében. Amíg az optimis-
ták abban a hitben voltak, hogy
a törvény megjelenése után az
adósok tömegével fognak je-
lentkezni az eljárás megindí-
tása céljából, addig most azt
látjuk, hogy ilyen adósok nin-
csenek, — egyszerűen azért,
mert nem merik az eléggé költ-
séges eljárást megindítani.

Az adósok magánaton próbálnak egyezkedni, mert ez több eredménnyel bíztat, mint a mostani kényszer-egyezségi eljárás.

Ezután rátér Fried János dr.
a törvény részletes analizisére.
A kényszer-egyezségi eljárásnak
első lépése: a kérelmezés. Az
eljárás megindítását kérő adó-
sok produkálnia kell üzleti
könyveit is. Amde mi történik
olyan adósokkal, akik nem ve-
zetnek könyvet? Azoknak ké-
rését eleve vissza lehet utasi-
tani! — mondja a törvény.

— Arra kell tehát töreked-
nünk — mondja Fried ur —
hogy üzleti könyvek hiánya
miatt még ne utasítható vissza
a kényszer-egyezségi kérést. Sze-
rencsére, a törvény e tekintet-
ben elég tág lehetőséget nyújt
a bírónak, aki a kérés elbírá-
lására hivatott.

Majd az eljárás második stá-
diumát; a kérés előzetes tár-
gyalását magyarázza Fried Já-
nos dr. Rámutat, hogy

a törvényszéki elnök által delegált bírónak van ugyanaz a szerepe, ami volt egykor a va-gyonfelügyelőnek.

Mindenesetre, jobb lett volna,
ha a törvény úgy intézkedik,
hogy a hitelezők delegátusa az,
aki felügyel, mert hiszen, a bi-
rák tulságos elfoglaltságuk mel-
lett, nem lehetnek állandóan az
adós közelében.

— Sajnos, a törvény olyan
hézagos, hogy az előzetes eljá-
rás hatvan napja alatt az adós
szabadon gazdálkodhatik, tehát:
gazdálkodhatik vagyonával.

Az első hatvan nap alatt a hitelezők semmiféle értesítést nem kapnak az eljárásról és nem tekinthetnek bele az adós vagyonába, könyveibe.

Itt aztán igen fontos szerep
vár a Hitelezői Védegyeletre.
Minden törvényszéki székhe-
lyen van ugyanis a Védegyelet
nek fiókja — és ez a fiók fogja
majd ellenőrizni az adós tény-
kedéseit; beletekint a státusba
és arról kellő formában érte-
síti a hitelezőket, akiket még
meg is szervez arra, hogy az
adós ajánlatával szemben mi-
lyen magatartást tanusítsanak.

Prăbușirea Băncii Comerciale din Cluj

Prima Societate Ardeleană de Asigurări a cerut falimentul contra Băncii Române

În numărul trecut am anunțat, că Prima Societate Ardeleană de Asigurări a cerut acțiune de faliment contra Băncii Comerciale Române, pentru neachitarea chiriei.

Această bancă care nu a avut un capital mai mare de 2 milioane lei, încă din primul moment al înființării a fost condusă de frații Aurel și Oliviu Pascu cari erau și proprietarii întreprinderii.

Primele luni de existență ale Băncii Comerciale din Cluj au fost asigurate prin cele 2 milioane lei, alte câteva luni, dar puțin la număr, au fost de asemeni asigurate prin sumele încredințate băncii spre păstrare de câțiva deponenți naivi.

Restul de timp Banca Comercială Română s'a susținut din credite și diverse afaceri obscure, cari azi în majoritate au și fost deferite parchetului spre clarificare.

Toate sforțările făcute de cei doi directori pentru salvarea întreprinderii dela faliment au fost zadarnice.

În ultimul timp frații Pascu au mai făcut o încercare în acest sens, luând în conducere pe un al treilea tovarăș care le promise procurarea unui împrumut străin.

Nu peste multă vreme însă cei doi directori au constatat, că noul lor tovarăș n'a făcut altceva, decât le-au mâncat și ultimele sume de bani pe cari le mai aveau în casa băncii.

În ultimele zile critica situație în care se afla de atâta vreme Banca Comercială și-a ajuns însă apogeul.

În casa întreprinderii nu s'a mai putut găsi nici măcar suma necesară pentru plata chiriei, cu care banca și așa se află în restanță de mai multe luni.

Proprietarul localului, care probabil cunoștea în amănunt situația Băncii Comerciale, fără a mai sta pe gânduri, a evitat orice tratative și a cerut Justiției, evacuarea chiriașilor săi Oliviu și Aurel Pascu.

Deponenții băncii prinzând de veste că întreprinderea va fi evacuată pentru neplata chiriei, s'au adresat parte judecătoarei sindic, iar parte parchetului.

Uj igazgatósági tagok az Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztárnál

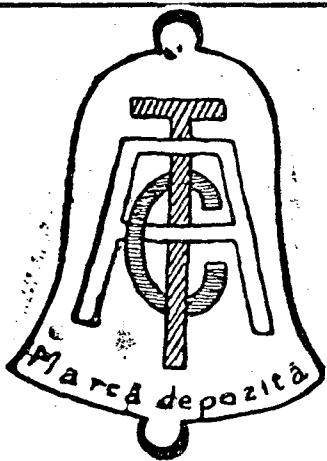
A nagyenyedi Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaságnál a törvényszék gróf Toldalagi László és az elhalt Mina János igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát törölte és bejegyezte Balla Béla és dr. Pusztay Kálmán igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát. A pénzügyintézet — mint ismeretes — a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. affilialt intézete.

Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:
Címlapon cm²-ként Lei 20'—
Szöveg között cm²-ként — — Lei 15'—
Többi hirdetési oldalon — — Lei 10'—
Egy garmond sor Lei 80'—

Cititi

„Lemnul”

Cu această marcă este prevăzută fiecare obiect de argint și lux fabricat în fabrica

„TACĂMUL” din CLUJ.

Finetă de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile de bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii „Tacămul” fabrică de argintărie, Cluj, Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82. Adresa telegrafică: „Tacămul”

Prima Fabrică de Electricitate Română S. A. Első Romániai Elektromosgyár Rt. Cluj-Kolozsvár, III., Strada Călugărițelor No. 1 (Apăca-utca, Erzsébet-fürdő.)

Saját gyártmányu szerelési és magasfeszültségű anyagok. Műszerek: Hartmann & Braun

Szénkefék: Sächsische Dinamobürstenfabrik. Motorok!

Bayerische Motorenwerke

Adr. Telegr.: RELAIS. - Sürgönycim: RELAIS

„CARMEN”

FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ ORADEA

Ajánlja női luxus, trotteur és gyermekcipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE”

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Déz, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Engedélyezett devizahely.

Áruraktárai a vasut mellett

Betéteket elfogad

Affilialt intézetek:
Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán
Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyeden
Udvartelyi Székelyudvarhelyen
Székelyudvarhelyen
Székelyudvarhelyen
Székelyudvarhelyen
Hitelbank Rt. Székelyudvarhelyen
Hitelbank Rt. Székelyudvarhelyen

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Strada Minerva No. 7. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
Igazgató és felelős szerk.: }

Abonamente — Előfizetési árak:

Jarű pe un an . . . { Pentru particulari, comercianți și industriași 1200 lei
Pentru bănci și instituțiuni financiare . . . 2000 lei
Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1200 lei
Bankoknak és pénzügyintézeteknek . . . 2000 lei
Pentru străinătate } 1500 lei.
Külföldre . . . }

Jumătate an { 600 lei
1200 lei
Féleuvre . . . { 600 lei
1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:

Címlapon I. a. cm² } 20 lei
Címlapon I. oldalon cm²-ként }
In text } 15 lei
Szövegoldalon }
Un sir garmond } 80 lei
Egy garmond sor }

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA,
COMERT ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social : Satu-Mare.

Sucursale :

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni :

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szobá árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője.

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIVOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

MÁRCIUSI

B

A

K

DREHER
HAGGENMACHER
SÖRÖK

D

A

C

I

SZENT GYÖRGY

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.
Fiókiintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen

Saját tőkési **36** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.